

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2024-2025

Kaupunginhallitus 28.11.2022 § 326
892/02.02.00/2022

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma, jonka ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa laaditaan siten, että se toteuttaa kuntastrategiaa ja hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Kaupunginhallitus käsitteli talousarvion laatimisen perusteita 22.8.2022 §:ssä 212 antamalla laadintaohjeet ja suunnitteluraamin Suunnitteluraami ohjeisti laatimaan talousarvion ylijäämäisenä vuoden 2022 talousarvioon perustuen, huomioiden työehtosopimusten korotukset ja huomioimaan laatimisessa tasapainottamisohjelmaan kirjatut säästöt. Talousarvioraami ei sisältänyt pysyvien vastaavien myyntivoittoa tai korotusta veroprosentteihin vaan verotulot huomioitiin nykyisten prosenttien mukaisesti.

Lautakunnat, hallitus ja valtuusto ovat käsitelleet talousarviota kokouksissa ja seminaareissa. Kaupunginhallitukselle tuotava on kaupunginjohtajan talousarvioesitys. Talousarvioesityksessä on oikaistu mm valtionosuuksien yhteydessä korvattavia eriä, joita ei ole ollut lautakunnan käsittelyssä.

Talousarvio on laadittu lautakuntatasolla sitovaksi valtuustoon nähden ja vastuualuetasolla sitovaksi hallitukseen nähden. Määrärahat ja tavoitteet esitetään talousarviossa vastuualuetasoisesti. Poikkeuksena sitovuus asetelluun on kaupunginhallituksen alainen konsernipalvelut, joka on sitova valtuustoon nähden ja sen alla olevat vastuualueet hallitukseen nähden.

Talousarvio on laadittu sitovaksi ulkoisten määrärahojensa ja tuloarvioidensa osalta. Sisäiset erät on budjetoitu. Sisäisiä eriä ovat yksiköiden välisten palvelujen kustannuslaskenta esimerkiksi vuokrien tai ateria- ja siivouspalvelujen osalta. Sisäisten erien on tarkoitus osoittaa kunkin yksikön todelliset toiminnan kannalta välttämättömät menot, mutta sisäiset erät eivät vaikuta talousarvion tuloksen muodostumiseen.

Talousarvio on laadittu kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisena. Talousarviossa on esitetty palvelualueiden strategian mukaiset toimenpiteet vastuualueittain valtuustoon nähden sitovina. Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessa ottanut kantaa talousarvion tavoitteiden ja mittareiden käsittelyyn. Tavoitteiden ja toimintaa mittaavien mittareiden kehitystyötä jatketaan edelleen.

Vuoden 2023 talousarvioesitys on ylijäämäinen 393 000 euroa.

Vuonna 2023 Mänttä-Vilppulan kaupungin kiinteistöveroprosentit ovat: yleinen kiinteistövero 1,10 %, vakituinen asuinrakennus 0,60 %, muut kuin

vakituiset asuinrakennukset 1,15 %, yleishyödylliset yhteisöt 0,00 % ja voimalaitokset 1,40 %. Kiinteistövero prosentit ovat samat kuin vuonna 2021. Verotulojen arvioinnissa on käytetty hyväksi Kuntaliiton veroennustekehikkoa soveltaen. Kuntaveroprosentti on 9,86 %.

Valtionosuudet perustuvat valtiovarainministeriön tekemiin laskelmiin. Valtionosuuslaskelmissa on huomioitu verotuloihin perustuva tasaus ja veromenetyksen korvaus. Valtionosuuksien yhteydessä huomioidaan ja maksetaan tai peritään myös kotikuntakorvauksen netto-osuus.

Poistojen ja arvonalentumisten ei ennakoita merkittävästi kasvavan nykyisestä tasosta, sillä investointiesitys nettomenoista on 2,07 euroa.

Investoinnit tullaan rahoittamaan lainarahalla ja kassalla. Uutta lainaa ennakoitaan tarvittavan ensi vuonna 1,5 miljoonaa euroa, mutta lainakannan muutos kokonaisuudessaan on -3,5 miljoonaa euroa.

Talousarvioesityksen vuodelle 2023 ja seuraaville kahdelle suunnitelmavuodelle voidaan sanoa olevan horjuvassa tasapainossa. Tasapainotusohjelma on realistinen, mutta maailmanpoliittinen tilanne ja sen seurauksena kiristynyt inflaatio ja energiakriisi ovat ennakoimattomia ja arvaamattomia tekijöitä kustannusten tasapainotuksessa. Talousarvio vuodelle 2023 on realistinen esitys tulevan vuoden tuloista ja menoista.

Talousarvion liitteenä esitetään henkilöstösuunnitelma talousarviovuodelle 2023.

Valmistelu ja lisätiedot:
taluspäällikkö Hanna-Maija Oksanen
hanna-maija.oksanen(at)taidekaupunki.fi, puh. 044 728 8651

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Anne Heusala

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto

1. hyväksyy talousarvion vuodelle 2023 sekä taloussuunnitelman vuosille 2024-2025;

2. antaa taluspäällikölle valtuudet tehdä asiakirjaan teknisiä korjauksia.

Käsittely kokouksessa

Keskustelun kuluessa Arto Lampinen esitti, että Urheilukeskuksen pihan taidehankinta siirretään toteutettavaksi Vilppulassa. Sari Päivärinta kannatti esitystä. Arto Lampinen veti esityksensä pois.

Teemu Happonen esitti, että Ratakadun liityntäpysäköinnin suunnittelurahat siirretään Vilppulan keskustan kehittämiseen. Happonen esitystä kannattivat Arto Lampinen ja Sari Päivärinta. Teemu Happonen veti esityksensä pois.

Auli Välimäki esitti varataan 30.000 euroa Vilppulan asemanseudun kehittämiseen. Mira Anttila kannatti esitystä.

Arto Lampinen esitti, että Vilppulan asemanseudun kehittämiseen varataan 50.000 euroa. Teemu Happonen kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kaksi kannatettua pohjaesityksestä poikkeavaa esitystä, asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat Auli Välimäen esittämän ja Mira Anttilan kannattamaa esitystä äänestävät JAA ja ne, jotka ovat Arto Lampisen esittämän ja Teemu Happonen kannattaman esityksen kannalla, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Puheenjohtaja esitti, että äänestys suoritetaan kättennostoäänestyksenä. Äänestystapaesitys hyväksyttiin.

Äänestys suoritettiin. Toimitetussa äänestyksessä annettiin 4 JAA-ääntä (Mira Anttila, Auli Välimäki, Arto Lehtinen ja Marika Ala-Herttua), ja 5 EI-ääntä (Sari Päivärinta, Teemu Happonen, Anna-Kaisa Pietiläinen, Mikko Kivilahti ja Arto Lampinen). Tyhjiä ääniä ei annettu.

Puheenjohtaja totesi, että on äänestettävä kaupunginjohtajan pohjaesityksen ja edellisessä äänestyksessä voittaneen esityksen välillä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen päätösehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka ovat Arto Lampisen esittämän ja Teemu Happonen kannattaman esityksen kannalla, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Puheenjohtaja esitti, että äänestys suoritetaan kättennostoäänestyksenä. Äänestystapaesitys hyväksyttiin.

Äänestys suoritettiin. Toimitetussa äänestyksessä annettiin 4 JAA-ääntä (Mira Anttila, Auli Välimäki, Arto Lehtinen ja Marika Ala-Herttua), ja 5 EI-ääntä (Sari Päivärinta, Teemu Happonen, Anna-Kaisa Pietiläinen, Mikko Kivilahti ja Arto Lampinen). Tyhjiä ääniä ei annettu.

Puheenjohtaja totesi Arto Lampisen esittämän ja Teemu Happonen esittämän määrärahalisäyksen tulleen kaupunginhallituksen päätökseksi.

Päätös

Hyväksyttiin muutoin esityksen mukaisesti, paitsi Vilppulan asemanseudun kehittämiseen varattiin 50 000 euroa investointiosaan. Muutos tehdään rahoituslaskelma- ja tuloslaskelmavaikutteisesti talousarvioluonnokseen.